

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 12.3.2010
Sayı: 9565

13268

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sayın Başbakan tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Yılmaz ATEŞ
Ankara Milletvekili

Müzeler; sanat, bilim, tarih ve kültürle ilgili eserlerin sergilenmesi ve korunmasının yanında, geçmiş uygarlıkların, düşünüş, inanç, yaşam biçimlerinin görülüp öğrenilmesi ve gelecek kuşaklara aktarılması açısından da önemli bir görevi yerine getirmektedir. Aynı zamanda ülkelerin gelişmişlik seviyesi tarihine ve kültürel mirasına verdiği önem ile ölçülmektedir. Dünyanın tanınan müzelerinde bulunan ülkemizden kaçırılmış eserler milyonlarca turist tarafından ziyaret edilmekte, bulundukları ülkelere ciddi turizm geliri sağlamaktadır.

Anadolu, dünyanın en eski medeniyetlerine ev sahipliği yapmış ve değişik kültürleri bünyesinde barındırmış önemli coğrafyalardan biridir. Ülkemizde eski medeniyetlere ait kalıntıların büyük bölümü hâlâ toprağın altından gün ışığına çıkarılmayı beklemektedir. Toprak altında bulunan kültür hazinemizi, gün yüzüne çıkartılan eserleri korumak ve sahip çıkmak devletin sorumluluğu ve görevleri arasındadır.

Tarihi eserler bakımından zengin bir ülke olan Türkiye, tarihi eser kaçakçıları ve müze soyguncularının iştahını kabartmaktadır. Önlemlerin yetersizliği ise bir anlamda kaçakçılar ve hırsızlara davetiye çıkartmaktadır. Son yıllarda müzelerimizdeki hırsızlık olaylarındaki artış adeta bu durumu ispatlar niteliktedir. Basınımızda yer alan haberler, müzelerimizden 2002 yılında 151, 2003 yılında 160, 2004 yılında ise 361 eser çalındığı yönündedir. Soyulan müzelerin ortak özelliği ise güvenlik kamerası ve alarm sisteminin bulunmaması ve personel yetersizliğidir.

Önceki hükümetler döneminde uygulanan; "kaçırılan veya çalınan eserlerin yurt dışındaki alıcılarının takip edilerek, hukuki yollardan bundan vazgeçirilmesi" stratejisi ciddi sonuçlar vermiştir. Bu uygulama, Newyork Metropolitan Müzesi dahil, İngiltere ve Almanya'da borsa haline getirilmiş "tarihi eser alıcıları"na Türkiye Devletinin "çalınmış eserlerinin peşini bırakmayacağı" kararlılığını göstermesi açısından önemli bir örnek olmuştur.

Ankara Resim Heykel Müzesi'nden, 13 eserin çalınması ve beşinin de yerinin bilinmemesi müzelerimizde yaşanan sorunları yeniden gündeme taşımıştır. Ankara Resim Heykel Müze Müdürü Ömer Osman Gündoğdu'nun Altındağ İlçe Emniyet Müdürlüğüne yaptığı başvuruda müzede yapılan çalışmalarda Hoca Ali Rıza'ya ait karakalem çalışması 13 eserin çalındığı belirtmiştir. Ankara'nın

göbeğinde, Bakanlık binasının yanı başında yaşanan bu olay düşündürücü olduğu kadar, ülkemizdeki diğer müzelerin güvenliği açısından kaygı vericidir.

Konuyla ilgili olarak;

1-2002-2010 yılları arasında Kültür ve Turizm Bakanlığı ve diğer kurum ve kuruluşlarımıza bağlı kaç müzede soygun olayı yaşanmıştır?

2- Bunlar hangi müzelerdir ve çalınan eserler hangileridir? Bu eserlerden kaç ele geçirilmiştir?

3- 2002-2010 yılları arasında müzelerimizde belirlenemeyen sebeplerle kaybolan eser var mıdır? Varsa bu olaylar hangi müzelerimizde yaşanmıştır? Kaybolan eserler nelerdir?

4- Çalınan veya kaybolan eserlerimizden, özel koleksiyoncular veya yurt dışındaki müzelerde olup ta tespit edilen eserler var mıdır? Bu eserleri geri getirilmesi için yapılan girişimler nelerdir? Bu girişimler sonucunda ülkemize geri getirilen eser var mıdır? Varsa hangileridir?

5- Kültür ve Turizm Bakanlığı ve diğer kurum ve kuruluşlarımıza bağlı olan, güvenlik kamerası ve güvenlik görevlisi bulunmadığı için yada başka gerekçelerle ziyaretçiye kapalı olan müze var mıdır? Varsa hangileridir?

6- Bakanlığınıza bağlı toplam kaç müze vardır? Bu müzelerde bulunan eser sayısı nedir? Kaç güvenlik görevlisi ile korunmaktadır? Bu sayı yeterli midir? Bu sayının artırılması düşünülmekte midir?

7- Güvenlik görevlilerinin ortalama maaşı nedir? Bu görevlilerin yaptıkları işin önemine rağmen diğer kurumların çok altında maaş aldıkları iddiası doğru mudur? Artırılması konusunda yapılan bir çalışma var mıdır?

8- Pek çok tarihi esere paha biçilemezken, kaçırılan eserler uluslar arası piyasalarda milyon dolara alıcı bulmaktadır. 2002-2010 yılları arasında yıllar itibariyle müzelerin korunması amacıyla ayrılan kaynak miktarı nedir? Bu kaynağın kadarı kullanılmıştır? Bu miktar yeterli görülebilir mi? Artırılması için yapılan bir çalışma var mıdır?

9- 2002-2010 döneminde "define arama ruhsatı verilen kişi sayısı" nedir? Yıllar itibariyle bu sayı ne olmuştur? Ruhsat verilenlerden kaç buldukları eserleri müzelere teslim etmiştir? Bu eserler hangileridir?

10- 2002-2010 yılları arasında müzelerimizde bulunan eserlerden, kopyası ile değiştirilmek yoluyla çalınan eser var mıdır? Bu eserler hangi müzelerimizdedir? Çalınan eserler hangileridir?

11- Müzelerimizde bulunan eserlerin sahteleri ile yer değiştirme ihtimaline yönelik olarak alınan önlemler nelerdir? Kontrolleri nasıl ve hangi aralıkla yapılmaktadır?

12- Ülkemizdeki tarihi eserlerin ulusal envanteri var mıdır? Yoksa neden bu yönde bir çalışma yapılmamaktadır? Ülkemizin tarih zenginliği dikkate alındığında bu güne kadar bu konuda bir çalışma yapılması büyük bir kayıp değil midir?

13- Ankara Resim Heykel Müzesi'nden kaç eser çalınmıştır? Kopyası ile değiştirilen eserler kimlere aittir?

14- Yer değiştirme, çalınma olaylarına karışan bakanlık görevli ve yetkilileri var mıdır? Varsa bir ceza almışlar mıdır?